

ZE-BRA STEINDAL GÅRDSBARNEHAGE -ÅRSPLAN 2022-2023

Kapittel 1 Rammer og styringsverk

Barnehageloven

Utdrag fra § 1 – Formål: «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Utdrag fr § 2 barnehagens innhold: «barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller».

Rammeplan for barnehagen – Innhold og oppgaver (24.04.2017)

Rammeplanen er en offentlig vedtatt læreplan som gjelder for alle barnehager i Norge. Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven som beskriver mer detaljert hva barnehagen skal inneholde og hvilket ansvar personalet har. Det pedagogiske arbeidet i barnehagen skal være knyttet opp til Rammeplanens intensjoner, innhold og fagområder. «Målet med rammeplanen er å gi styrere, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet». Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Årsplan for Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage

Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet i barnehagen. Årsplanen sier noe om pedagogikken som ligger til grunn for barnehagens arbeid, samt de rammer og lovverk som barnehagen forholder seg til.

Årsplanen skal bygge på Rammeplanen, som er en forskrift til barnehageloven, og som gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Den skal være et forpliktende dokument å arbeide etter i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold.

Hele personalgruppen har samarbeidet om å lage årsplanen. Den er godkjent av barnehagens samarbeidsutvalg, der foreldre er representert.

Målene i årsplanen blir jevnlig vurdert og evaluert av barnehagens ansatte.

Se mer om barnehagens vurderingsarbeid under kapittel 7.

HMS- arbeid i barnehagen

I følge «Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter» er det krav om å etablere system for å sikre de ansattes helse, miljø og sikkerhet. Barna har også et lignende krav. Dette er hjemlet i «Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager». Hensikten med disse forskriftene er å sikre et godt arbeidsmiljø for ansatte og barn. I barnehagen er det naturlig å flette de ansattes og barnas arbeidsmiljø sammen. HMS- system barnehagen legger til grunn for sitt arbeid er omfattende og utviklet av Barn- nett.

Vi ønsker en trygg og god barnehage for barn og voksne der vi trives sammen, derfor er Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage opptatt av hms-arbeid. Vi jobber systematisk og målbevisst med hms gjennom hele året. Gjennom HMS-arbeidet skal vi sikre barn og personalet et trygt miljø.

Barnehagen har rutiner og prosedyrer for å fremme trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold for ansatte og planer/rutiner for å forebygge sykdom og skade.

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage har som målsetting 2022/2023 at barnehagens virksomhet og miljø ikke skal forårsake ulykker, skade eller tap på:

- barnas og de ansattes liv og helse(fysisk og mental)
- kunnskap og informasjon
- bygg og utstyr
- det ytre miljø

For å sikre dette jobber personalet med pålagte områder som:

- Mål, innhold og plan for vårt interne HMS - system.
- Vernetjeneste med verneombuds oppgaver, kartlegginger og avviksbehandling. Vi er også tilknyttet bedriftshelsetjenesten Unicare, som utøver kontroll og bistand.
- Førstehjelpshåndtering- og opplæring.
- Beredskapsplaner for ulike hendelser.
- Sykefraværshåndtering.
- Stoffkartotek og bevisstgjøring av kjemikaliebruk, håndtering og lagring
- Orden, renhold og vedlikehold.
- Personhåndtering.
- Foreldre og barn. Informasjonsutveksling og sikkerhet. Blant annet medisineringsreglement for barnehagen.
- Personvern og informasjonssikkerhet- GDPR
- Brannvern, øvelser, kontroller og opplæring.
- Internkontroll av mathåndtering og lagring.
- Revisjon og vedlikehold av HMS systemet.

Daglig leder og verneombud har overordnet ansvar for hms-arbeidet i barnehagen. Det avholdes hms- møte 1 gang pr måned. Verneombud 2022-2026 er: Synnøve Goa Vallestad, pedagogisk leder i avdeling Stallen.

Kapittel 2 Presentasjon av barnehagen

Om Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage AS

Ze-Bra Steindal gårdsbarnehage AS åpnet høsten 2004. Barnehagen er en 3 avdelings barnehage med plass til om lag 60 barn i alderen 0-6 år. Barnehagen er privat, og den eies og drives av Tone G. Hetland, som et vanlig norskregistrert aksjeselskap. Vi holder til på idylliske Steindal gård på Randaberg.

Her har vi:

- Fantastisk natur like ved og rundt hele barnehagen. Skog, mark, eng og åker.
- Koselige turstier som omslutter barnehagen.
- Et eget skogholt like ved med: trelavvo, gapahuk og utendørs bål plass.
- I skogen har vi også satt opp en helårs aktivitetsløype av tauverk.
- Et spennende vann-sanserom.
- Fri tilgang til, og bruk av gårdens store flotte ridehall med klatrevegg.
- Grønnsakhage.
- Drivhus.
- Barnehagen har fri tilgang til alle gårdens dyr (se under).
- *Fort Rock* med saloon og sheriffkontor, bank, kontor og grillplass.
- Nær beliggenhet til Randabergfjellet med flotte turområder og turstier.
- 15 minutter å gå fra barnehagen til den vakre Sandestranda.
- 3 el-sykler med sykkelvogn - vi kan enkelt ta med oss hele barnegrupper og utforske nærmiljøet.

Dyrene på gården

På gården finnes det om lag 15 ponnier, variabelt antall høns, gårdshundene Maika og Keecha, katten Katja, marsvin og kaniner. Ponnierne vi bruker mest er; Maya, Malla og Jasmino. Barna får nær kontakt med de ulike dyra, og deltar i noe av det daglige stellet. I tillegg til dyrene som tilhører gården, eier barnehagen noen dyr selv: Kaninene Elvis, Olivia og Alva. Hønene; Mathilde, Olaf og Covid og marsvina; Zebra, Perry, Kanel, Magnolia, Jolene og Chloe.

Daglig leder i barnehagen

Tone Gribbestad Hetland er daglig leder i barnehagen, og er også barnehagens eier. Hun er utdannet barnehagelærer, nasjonal styrerutdanning, og har videreutdanning innen ledelse. Hun er utdannet *være sammen* veileder.

Dagsrytme

DAGSRYTME FOR 3-6 ÅR – Låven/Naturvennene:

- 07.00 Barnehagen åpner
- 08.00 Frokost (Medbrakt matboks)
- 09.30 Aktiviteter jfr. månedsplan
- 11.00 Toalettbesøk/håndvask/samlingsstund
- 11.30 Lunsj (Smøremåltid eller varmt måltid)
- 12.15 Utelek/aktiviteter inne
- 14.00 Ettermiddagsmåltid (Frukt- og eller grønnsaker og medbrakt matboks)
- 14.30 Aktiviteter ute eller inne
- 16.30 Barnehagen stenger

DAGSRYTME FOR 0-3/2-3 ÅR – Ponnyhagen og Stallen:

- 07.00 Barnehagen åpner
- 08.00 – 08.30 Frokost (Medbrakt matboks)
- 08.30 Morgensamling, utelek/tur/aktiviteter jfr. månedsplan
- 10.00 Bleieskift, håndvask
- 10.30 Lunsj (Smøremåltid eller varmt måltid)
- 11.30 Sovestund for de fleste, frilek for de som er våkne
- 13.15 Samlingstund og ettermiddagsmåltid (Frukt- og eller grønnsaker, medbrakt matboks)
- 14.15 Bleieskift og frilek ute eller inne
- 16.30 Barnehagen stenger

NB! Endringer i forhold til dagsrytmen kan oppstå underveis.

NB! *Vi vil være fleksible i forhold til dagsrytmen og ukesrytmen når vi ser at det er viktig for barna. Endringer i ukeplanen kan derfor oppstå underveis.*

Kapittel 3 Barnehagens satsingsområde og verdigrunnlag

Barnehagens satsingsområde 2022/2023:

«Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi» (rammeplanen 2017)

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage skal bidra til at alle barn som går i barnehagen, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek.

«GODT SAMSPILL MELLOM BARN, VOKSNE, DYR OG NATUR» - Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette (Rammeplanen).

I Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage vil vi fremme livsmestring, fysiske og psykiske helse gjennom positive relasjoner og godt samspill mellom barn, voksne, dyr og natur.

Barnehagen har direkte beliggenhet på bondegård – og gir dermed barna de beste forutsetninger for opplevelser og læring knyttet til livet og mulighetene på gården, og naturen rundt. Barnehagetilbudet gis med gården som utgangspunkt for den daglige aktiviteten, lek og læring. Ved at barn får lære sosialt samspill tidlig – øker deres muligheter til å mestre livet. Forskning viser at kontakt med dyr, har en positiv innvirkning på barns sosiale og emosjonelle læring. I samspill med dyr lærer og øver barna sosialt samspill, omsorg og empati, samtidig som de lærer å ta vare på dyr. Barn som er sammen med dyr utvikler ansvarsfølelse, samtidig som det gir mange positive opplevelser og bare være sammen med dyr. Barna tas med på mating, kos og annet stell av dyrene. «Kaninen har det godt når vi greier pelsen ofte med børsten», eller «Vi må gjøre reint hos Perry og Kanel fordi ...» Barna lærer å kjenne empati for andre, trøste, klemmer og ta vare på. Barna lærer også noe om når det er nok – både barn og dyr har et kroppsspråk som en kan lære å tyde. «Nå vil ikke kaninen eller Per klemmes mer». Å respektere hverandres grenser, ønsker og behov er viktig i alt samspill. Hos oss skal barna få oppleve glede og mestring gjennom meningsfylte oppgaver med omsorg for- og stell av dyr. Barna skal oppleve godt samspill, og det sosiale fellesskapet mellom barn, dyr og voksne i det natur- og kulturlandskapet som omgir barnehagen og gården. Å kunne ha et godt sosialt samspill med andre, er noe vi alle må lære – enten det er oss mennesker imellom, eller i interaksjon med dyr. Forskning viser at barn som lærer å ta vare på - og være snille med dyr, ofte klarer å overføre denne positive sosiale kompetansen til samspill med mennesker. Vi vet også at dyr skaper glede og trivsel, som igjen betyr god helse hos de som omgås dyrene.

Vårt utgangspunkt er at barn innehar en naturlig glede av å bevege seg, og kroppslig mestring har positiv påvirkning på selvpåvirkningen til barn. Å ta del i praktiske gjøremål på gården fremmer i stor grad fysisk aktivitet, og ved turer i skog og mark får barna flotte naturopplevelser, samtidig som de får mye motorisk trening ved å bevege seg og gå i ulendt terreng. Vi ønsker å bidra til at barna får gode naturopplevelser. Det er for eksempel noe helt eget ved å sitte rundt et bål – Det er samlende, fremmer fellesskap og skaper ro. Vi vil fremme livsmestring gjennom gode relasjoner, naturopplevelser, mestringsopplevelser, fysisk og psykisk helse.

En hverdag der barn er i nær kontakt og samspill med dyr og natur er helsefremmende - både fysisk og psykisk

Å benytte dyr og natur som pedagogisk ressurs i barnehagen handler om:

- ♥ Å bruke dyrene som ressurs for å fremme sosial og emosjonell læring.
- ♥ Å gi barn positive opplevelser i og med naturen.

Forskning viser:

- ♥ At dyr er med på å få barn til å vise nestekjærlighet, og derfor bli mer harmoniske og fornøyde barn.
- ♥ At barn som har jevn kontakt med dyr, blir omsorgsfulle barn og voksne.
- ♥ At barn som er mye sammen med dyr lærer å ta ansvar.
- ♥ At dyr kan ha en beroligende effekt, og virke nedstressende og trøstende på barn.
- ♥ At gode naturopplevelser – Fremmer fysisk og psykisk helse.
- ♥ At det er lavere konfliktnivå og mindre stress i barnegrupper som er mye ute og bruker naturen aktivt i sitt pedagogiske arbeid.
- ♥ At å være mye utendørs i barnehagen forebygger urolighet hos barn, på kort og lengre sikt.
- ♥ At mye utelek i barnehagealder stimulerer barns konsentrasjonsevne.
- ♥ Det gir positiv helseeffekt å være mye ute, og sammen med dyr.
- ♥ At barn som er mye ute i barnehagealder blir bedre til å dele.
- ♥ At barn som er mye ute i barnehagealder blir en bedre venn.

- ♥ At mye utelek gir barn skolegevinst. Desto mer utetid barnehagebarn har, jo bedre forutsetninger har barna til å konsentrere seg når de begynner på skolen.
- ♥ At effekten av utetiden i barnehagen ser ut til å holde seg til barna begynner i 2.klasse.

Se lenker:

<https://www.forebygging.no/Artikler/2020/Livsmestring--samvar-med-dyr-som-mulighet/>

<https://www.sv.uio.no/psi/om/aktuelt/i-media/2018/utelek-gir-barna-skolegevinst.html>

<https://nhi.no/forskning-og-intervju/mindre-stress-hos-barn-som-far-stelle-hest/>

<https://tidsskriftetpsyked.no/2020/02/04/hestens-forunderlige-evne-til-a-fremme-helse-hos-mennesker/>

<https://nhi.no/psykisk-helse/psykisk-egenpleie/hest-som-terapi/>

Learning by doing

Fortell meg, og jeg vil glemme. Vis meg og jeg vil huske. Involver meg og jeg vil lære!

Vi ser at sosialt samspill mellom barn, dyr og natur henger nøye sammen. Det er læring av sosial kompetanse i en rekke av barnehagens hverdagsaktiviteter, både med og uten dyr, både innendørs og utendørs. Vi tror at barn lærer mer av det som vises og gjøres, enn det som bare fortelles om. At barna får delta direkte i læreprosessen – «her og nå» gjør læringen enklere og mer naturlig.

«Vi vil at våre barn skal ...»

- ♥ Utvikle et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.
- ♥ Være undrende og søke kunnskap.
- ♥ Kjenne at de er viktige, og at de kan medvirke.
- ♥ Stille mange hvorfor - hvordan og hva spørsmål.
- ♥ Være tolerant overfor andres meninger.
- ♥ Lære gjennom alle sanser («learning by doing»).
- ♥ Få tid til å holde på med noe de er opptatt av.
- ♥ Lære å samarbeide med hverandre.
- ♥ Opplive livsglede og mestring.
- ♥ Opplive et miljø som gir muligheter for vennskap, trivsel, opplevelser, lek, humor og glede.
- ♥ Opplive et inkluderende fellesskap der barn opplever tilhørighet og blir sett.

Kalenderutgaven av årsplanen konkretiserer barnehagens temaarbeid, og når vi jobber med hvilke tema. Årsplanen som kalenderutgave blir delt ut til foreldre ved oppstart av nytt barnehageår (foreldremøte). Hovedutgaven av årsplanen er tilgjengelig elektronisk i eBarnehage. Temaarbeid og pedagogiske aktiviteter kan foregå i aldersinndelte grupper, avdelingsvis, eller i grupper på tvers av avdelingene i barnehagen. Naturen og nærmiljøet rundt oss gir mange og uendelig spennende muligheter for lek, undring og læring. Aktivitetene i barnehagen foregår i barnehagen, ute i naturen og på gården sammen med dyrene.

Det hverdagslige er det viktigste, hvor barnas behov for lek, undring, sansing og læring står i fokus.

Relasjoner og psykisk helse

Barnehagens visjon: *Ethvert barn er et unikt barn!*

- ♥ Respektere og ta vare på det unike i hvert enkelt barn.
- ♥ Utvikle barn med godt selvbilde
- ♥ Utvikle sosiale barn som tar ansvar for seg selv og andre.

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er den aller viktigste forutsetningen for barns trivsel, utvikling og læring. I Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage skal vi skape (god) psykisk helse gjennom positive relasjoner.

Psykisk helse hos barn i barnehagealder defineres som «kapasitet til å oppleve, regulere og uttrykke emosjoner, utvikle nære og trygge relasjoner, utforske omgivelsene og lære» (Drugli). Psykiske helse henger også sammen med selvfølelse og opplevelse av egenverdi. Barn får sine behov ivaretatt gjennom relasjonen med sine omsorgspersoner, og viktige andre, og en trygg og fin barndom kan gi grunnlag for god psykisk helse gjennom hele livet. Gode relasjoner til barna er avgjørende for at de skal mestre, lære og utvikle seg. Å skape en trygg tilknytning handler om å se barnet innenfra

I barnehagens arbeid er det som foregår i relasjonsprosesser helt grunnleggende. Personalet skal kjenne barna så godt, at de vet hvor det trenger støtte. Personalet skal være ansvarlige ansatte som lytter til barna, og som er opptatt av at de skal lykkes. Personalet skal være på lag med barnet, skape hverdagsmagi, bidra til at barnet mestrer nye oppgaver og løfte dem opp og fram. Personalet skal bygge relasjon til hvert enkelt barn, og sørge for at alle føler seg inkludert. Læringsaktivitetene skal tilpasses slik at alle har mulighet til å lykkes og det skal tilrettelegges for at lek og læring mellom barna utvikler seg.

I Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage skal vi være varme og grensesettende ansatte «autoritativ» som er anerkjennende og tilstede for barna. Personalet skal ta barnas tanker og ideer på alvor, og se hvert enkelt barn og møte barnets behov.

Å være autoritativ er en viktig del av Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage sin pedagogiske plattform hvor ansatte har felles forståelse for hvordan vi ser, møter og samhandler med barn. Den autoritative ansatte bygger en positiv relasjon med barna og mestrer balansen mellom varme og kontroll. Den ansatte ser barnets perspektiv og har medvirkning i fokus. Krav settes ut fra barnets forutsetninger, og den ansatte utøver positiv grensesetting. Voksenstilen er preget av varme og respekt for barnet.

Vi er autoritative ved å:

- ♥ Være anerkjennende
- ♥ Være sensitiv
- ♥ Ta barnets perspektiv
- ♥ Ta ansvar for relasjonen
- ♥ Bruke banking time
- ♥ Tenke på barnets medvirkning
- ♥ Være tydelig
- ♥ Forklare grensene du setter for barnet
- ♥ hjelpe barnet å forstå og sette ord på sine følelser
- ♥ Være konsekvent
- ♥ Ha rutiner

Forskning over mange år har vist at en autoritativ voksenstil, med en kombinasjon av varme ansatte og tydelige grenser, er den beste måten å støtte barnets utvikling på. Holdninger og bevissthet rundt egen voksenstil gjør at vi i større grad utøver den autoritative voksenstilen – også i utfordrende situasjoner.

Personalet i Ze-Bra Steindal er skolert i aktuell teori med autoritativ voksenstil i hovedfokus. Vi legger kompetansehevingsprogrammet være sammen til grunn for relasjonsarbeidet vårt.

«Det du legger inn av omsorg, trøst, ømhet, glede og latter kommer ut igjen som psykisk helse og mestring hos barna du jobber med» (Ref. boka *se barnet innenfra*, Brandtzær, Torsteinson, Øistad)

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage sin navn/logo:

Z= Alle barna skal bli sett i vår barnehage

Bra = Her skal alle ha det bra

Ze-Bra = Tilgang til dyr. En **Z** er formet med vinduer på bygningen til avdeling Stallen, som et symbol på at hos oss skal barna bli sett.

Tidlig Innsats- Psykososialt barnehagemiljø

Barnehagen skal være en trygg og pedagogisk plass for barn der de skal oppleve omsorg, lek, læring og danning.

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage har nulltoleranse mot mobbing!

Forskning viser at barnehagen har stor betydning for barns utvikling, og en god barnehage i seg selv er tidlig innsats. I barnehagene i Randaberg blir tidlig innsats omtalt som *-tidlig sett*.

Tidlig sett i barnehagen ble satt i drift i Randaberg kommune i 2015 og er nå satt i system, og implementert i alle barnehagene i kommunen. Det er et tett samarbeid mellom barnehagene, og de andre tjenesteområdene i kommunen (fysioterapeut, ergoterapeut, helsestasjon, barnevern og PPT). Ansatte i barnehagene i Randaberg kommune er skolert i Øyvind Kvello sin teori om tidlig innsats, og bruker denne i sine observasjoner og samhandling med barn.

Tidlig sett har som mål å avdekke og ta tak i utfordringer på et tidlig stadium, samtidig som det gir foresatte en økt trygghet og kvalitetssikring i at barn blir fulgt opp og ivaretatt i barnehagen.

Barnehagen skal ivareta det enkelte barnets rett til et fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring!

Alle barn i Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Barnehagemiljøet hos oss har nulltoleranse mot mobbing.

Vi jobber systematisk og aktivt for å utvikle sosial kompetanse hos barn og for å forhindre utestengning eller mobbing. Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage skal vi fremme et trygt miljø for barna ved å være aktive, tilstedeværende og tydelige ansatte.

I 2021 innførte regjeringen strengere og tydeligere regler som skal sikre at alle barn i Norge har det trygt og godt i barnehagen. Forebygging av mobbing og krenkelser er som følge av denne lovendringen blitt en del av barnehageloven.

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage har utarbeidet egne prosedyrer og handlingsplaner for barnehagens psykososiale miljø. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, skal barnehagen håndtere, stoppe og følge opp iht. aktivitetsplikten.

«Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages» (Rammeplanen)

I tråd med rammeplanen, barnehagens verdigrunnlag og tidlig innsats har Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage hatt kompetanseheving for sine ansatte for å gjøre dem bedre i stand til å:

- Møte barn som forteller om vold eller overgrep.
- Gjøre barn kompetente til å si ifra om vold og overgrep.

- Hvordan se, forebygge og oppdage vold eller overgrep.

Gjennom året prater vi om kroppen vår med barna- for å lære å forstå egen kropp, og at vi selv bestemmer over vår egen kropp. Personalet har barnesamtaler med 4 -og 5-åringene, og temasamling med de eldste barna «jeg vil vite» (et undervisningsopplegg laget for barnehagebarn).

Sosial kompetanse

Barnehagen skal arbeide kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Personalet er rollemodeller og bidrar gjennom egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter.

Sosial kompetanse kan kort forklares som evnen til samspill med andre på en positiv måte. Gabarino (1995) definerer sosial kompetanse som «*de kunnskaper, ferdigheter, holdninger og den motivasjon mennesker trenger for å mestre de miljøene de oppholder seg i, samtidig som de trives og kan opprettholde et positivt selvbilde.*»

Anerkjennende og støttende relasjoner er byggesteiner som gir utgangspunkt for utvikling av barns sosiale kompetanse. Gode relasjoner er selve grunnsteinen i barnehagen.

Ansatte i Ze-bra Steindal Gårdsbarnehage skal være autoritative og gode rollemodeller for barna. De skal støtte og hjelpe med å sette ord på barnas reaksjoner og følelser, og hjelpe og veilede barna aktivt under konfliktløsning. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp i å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I tråd med satsingsområdet vårt «Godt samspill mellom barn, voksne, dyr og natur» - er sosial kompetanse svært sentralt. Å kunne ha et positivt samspill, fin kommunikasjon og lek med andre, legger selve grunnsteinen for at barnet skal kunne lykkes og trives videre i livet.

Lek, omsorg, læring, danning og vennskap

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage er opptatt av et helhetlig læringssyn, der lek, omsorg læring og danning sees i en sammenheng.

Lek

Leken har en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes (RP). Leken er den viktigste arenaen for den sosiale læringen. Barnet blir her kjent med egne og andre barns sterke og svake sider. De finner posisjoner og tilpasser seg til hverandre i det sosiale spillet -Vennskap og relasjoner oppstår. De hverdagslige aktivitetene er også med på å fremme sosial kompetanse. Leken er barnets dominerende virksomhet, og det viktigste barnehagen kan tilby er derfor allsidige lekemuligheter og gode vilkår for lek og vennskap. Det er gjennom lek barnet utvikler sanser og kroppsbeherskelse, og tilegner seg kunnskaper om seg selv og omverdenen. Leken utvikler fantasi og forestillingsevne, som igjen er viktige forutsetninger for utvikling av språk, tenkning og evne til problemløsning. I leken kan barnet

uttrykke og bearbeide mange av følelsene sine. Leken kan også bidra til at barnet får løst opp i følelsesmessige konflikter som det strir med.

Mål for voksenrollen:

- ♥ Å hjelpe barnet i gang med lek.
- ♥ Legge til rette for lek.
- ♥ Delta i lek, men også holde avstand, slik at barna kan leke for seg selv og sammen.
- ♥ Være tilgjengelige for barna.
- ♥ Gjøre lekematerialet tilgjengelig og organisere rom.
- ♥ Ta initiativ til, og gi inspirasjon til lek.
- ♥ Observere, analysere og veilede leken.
- ♥ Sikre at alle barna får noen å leke med, og stimulere deres fantasi og initiativ.

Sagt av Astrid Lindgren;

«Jeg skulle ønske dagens barn
lekte mer enn de gjør.
For den som leker som liten
får en rikdom inni seg
som man kan øse av hele livet.
Man bygger opp en varm, hyggelig
verden inni seg.
En verden som gir styrke om livet blir
vanskelig.
Et sted man kan ty til i motgang og
sorg!»

Omsorg

I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Personalet skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet, trivsel og for utviklingen av empati og nestekjærlighet (rammeplanen 2017).

Mål for voksenrollen:

- ♥ Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- ♥ Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- ♥ Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- ♥ Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- ♥ Voksne som tar ansvar for relasjonen med barn.
- ♥ Voksne som er autoritative, som balanserer varme og grenser.

Læring

Barna skal få oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barns nysgjerrighet og vitebegjær skal anerkjennes og stimuleres og ligge til grunn for barnas læringsprosesser.

Mål for voksenrollen:

- ♥ Sørge for inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- ♥ Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- ♥ Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst til egne evner.

Danning

Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Danning er et nøkkelord når vi reflekterer over følgende spørsmål: «Hvordan skaper vi en god framtid for alle, hva er viktige verdier, kunnskaper og ferdigheter i vår tid?»

Mål for voksenrollen:

- ♥ Legge til rette for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- ♥ Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet.
- ♥ Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.

Kommunikasjon og språk

Språkstimulering er en av barnehagens viktigste oppgaver, og barna skal møte og være del av et rikt og variert språkmiljø i barnehagen. Språklig kompetanse er avgjørende for å kunne kommunisere med andre, delta i lek og ha medinnflytelse i hverdagen. Arbeidet med å støtte barnas språktilegnelse er en sentral del av barnehagedagen. Barn lærer best når de deltar aktivt og får bruke språket sammen med andre. Språklige ferdigheter har mye å si for barnets trivsel og mestring i hverdagen. Barn med god språklig kompetanse vil ha gode forutsetninger for godt samspill med andre, deltagelse i lek, utvikling av vennskap og læring. Ved hjelp av språk lærer barnet å forstå seg selv og omverdenen.

Mål for voksenrollen:

- ♥ Anerkjenne, stimulere og respondere på barnas språk. Både verbale og non-verbale uttrykk.
- ♥ Støtte språkutviklingen.
- ♥ Legge til rette for at barna involveres i samspill.
- ♥ Legge til rette for språkutviklende samtaler med barn.
- ♥ Være bevisst på egen rolle og være gode rollemodeller/språkmodeller.
- ♥ Være pålogget i kommunikasjonen med barna.

- ♥ Tilby varierte formidlingsformer og tilby mangfold av bøker, sanger, bilder mm.
- ♥ Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold. Støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter.
- ♥ Fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer.

«Å lære språk er noe av det viktigste som skjer i et barns liv. Gjennom språket lærer vi å forstå verden. Gjennom språket får vi innsikt i oss selv. Gjennom språket trer vi inn i fellesskapet med andre mennesker og får del i samfunnet. Språket gir identitet og tilhørighet. Språket er avgjørende for den intellektuelle, emosjonelle og sosiale utviklingen.»

Anne Høigård, barns språkutvikling

Barnas rett til medvirkning

Barns medvirkning er lovfestet i barnehageloven §1 og § 3. I Grunnloven §104, og FNs barnekonvensjon art.12 nr 1. Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet.

Ze-Bra Steindal gårdsbarnehage organiserer og planlegger sin pedagogiske virksomhet slik at det gis rom for barns medvirkning. I hverdagslivets aktiviteter vil barna få påvirke bl.a tema, aktiviteter og turmål. De ansatte har fokus på barna, er tett tilstede og oppmerksomme overfor barnas non-verbale kommunikasjon, samt deres meninger og verdier. Vi har fleksible, barnegrupper der barnas søken etter vennskap vektlegges, så langt det lar seg gjøre – og i henhold til alder og modenhet - får barna lov å være med på å ta avgjørelser om små og store saker som angår dem selv og deres barnehagehverdag.

Et gjennomtenkt hverdagsliv

Den viktigste faktoren når det gjelder kvalitet i barnehagen er menneskene som arbeider der. I Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage, er vi opptatt av at relasjoner og hverdagsaktiviteter skal ha kvalitet. Hverdagslivet er derfor satt opp med ulike mål og viktige punkter for hvordan hverdagslivet i hos oss skal være.

LEVERE OG HENTE SITUASJONEN:

Mål:	Personalet skal:
<p>Alle barn skal oppleve en trygg og god velkomst og avskjed med barnehagen.</p> <p><u>Ved levering om morgenen:</u> Barna skal føle seg velkomne, trygge og sett av personalet. Den gode samtalen i garderoben skal ha barnet i fokus, og hjelpe barnet med å binde sammen hjemmet og barnehagen.</p> <p><u>Ved henting om ettermiddagen:</u> Personalet skal fortelle litt om hvordan dagen har vært for barnet.</p> <p><i>Alle barn skal oppleve å bli sett også i hentesituasjonen – Å bli sagt «ha det» til.</i></p>	<p>Ved levering om morgenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ta imot barnet i garderoben. • Ha fokus på barnet, være interessert og varm i møtet. • Være på barnets nivå, sitte ned og søke øyekontakt. • Ta imot og videreformidle viktige beskjeder fra foreldre, være lydhør. • Skal fordele oppmerksomheten sin, når flere barn og foreldre er i garderoben samtidig. • ikke ta imot barn i garderoben, under frokostmåltidet, da de må være tilstede under måltidet. • Hjelpe og veilede foreldre, og bidra til å skape gode levering- og hentesituasjoner ved å være varm, klar og tydelig. <p>Ved henting om ettermiddagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møte foreldrene • Gi viktige beskjeder videre til foreldre om saker og situasjoner som avviker fra det som er vanlig for det enkelte barnet, eksempelvis; barnet har spist eller sovet mindre enn det pleier, har slått seg etc. • Registrere at alle barn er hentet og sett av personalet i hentesituasjonen (tellekontroll).

MÅLTID:

Mål:	Personalet skal:
<p>Barna skal få nok, variert, sunn og næringsrik mat og drikke hver dag.</p> <p>Det skal legges til rette for minst tre faste måltider hver dag.</p> <p>Barna skal utvikle positiv holdning til ulik mat og oppleve måltidsglede.</p> <p>Måltidet skal være en positiv situasjon som skal gis nok tid i barnehagen. Minimum 30 minutter settes av pr. måltid.</p> <p>Måltidet skal være en pedagogisk arena, der barna får medvirke i mat og måltidsaktiviteter</p> <p>Barnehagen har en miljørettet praksis med lite matsvinn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • planlegge alle måltidene iht. helsedirektoratets råd for mat og måltider i barnehagen. • tilby frukt, bær eller grønnsaker til alle måltidene. • ta aktivt del i måltidet gjennom samspill med barna, sitte sammen og dersom mulig spise sammen. • tilrettelegge for at barna får ro og tid til å spise seg mette og mulighet for å oppleve måltidsglede. Det skal tas hensyn til at de yngste barna kan trenge lengre tid til å spise og til andre aktiviteter knyttet til måltidet

LEK:

Mål:	Personalet skal:
<p>Frilek skal ses på som et pedagogisk verktøy, og den frie leken skal ha stor plass i barnehagehverdagen. Generelt har frilek en viktig funksjon for barns utvikling, og den kan være en fin arena for sosial trening og mestring.</p> <p><i>Leken fremmer i sin tur at barna får trening i sosialt samspill, språk og bygger sosial kompetanse.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • være rollemodeller, og aktive i leken, der det trengs. • Inkludere, og skape plass for alle barn i lek. • Legge til rette for trygghet, trivsel, vennskap og mestring gjennom lek. • Bruke leken som redskap for språkstimulering. • tilrettelegge for lek ved å legge fram lekemateriell ute og inne • være varme og tydelige, og sette grenser der det trengs. • lære barna å respektere hverandre, vente på tur og å dele med hverandre.

STELL/HYGIENE/TOALETTSITUASJON/BLEIESKIFT:

Mål:	Personalet skal:
<p>Stell skal være en god og trygg opplevelse for barnet, der en lærer om hygiene og kroppsbevissthet.</p> <p>Personalet skal bidra til å skape gode toaletterutiner for barna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • legge opp til et positivt samspill mellom voksen og barn, og skape god dialog med barnet i situasjonen. • la barnet medvirke. Det skal tas hensyn til barnets ønsker og innspill, for eksempel om barnet ønsker stående eller liggende bleieskift. Det skal legges opp til individuell tilrettelegging. • være lydhøre og tilgjengelige. • respektere barnas grenser for når de ønsker å være i fred på toalettet, være tilgjengelige og tilby hjelp/støtte. • Samarbeide nært med hjemmet om bleieslutt og do-trening. • Benytte stell-situasjonen som redskap for språkstimulering og gode samtaler.

Bærekraftig utvikling

Ifølge FN handler en bærekraftig utvikling om å tilfredsstille de behov menneskene har i dag, uten å ødelegge for kommende generasjons behov. Bærekraft i pedagogisk sammenheng handler om verdier og grunnholdninger.

Hos oss handler det om å la barna få kjennskap til naturen og det rundt oss, samtidig som de skal utvikle en ydmykhet ovenfor naturen, verden og kloden vår. Det handler om de store spørsmålene. Vi ønsker å være en barnehage som er i dialog med samfunnet og verden.

I Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage tenker vi at barna gjennom gode naturopplevelser vil fremme sin begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Ved å få gode naturopplevelse og bli kjent med naturens mangfold vil barna bli glad i naturen, noe som gir grunnlag for å bli et miljøbevisst menneske. Barna skal oppleve gleden av å oppdage nye ting, tilegne seg kunnskap og se sammenhenger. Ansatte skal være rollemodeller og vise engasjement og interesse. De ansatte skal legge opp til samtaler, diskusjoner og refleksjoner sammen med barna, og fremme kritisk tenkning! Ved å være aktive sammen i naturen vil barna få nyttig og erfaringsbasert kunnskap.

Progresjon

Alle barn er aktive deltakere i egne liv. De påvirker og påvirkes av omgivelsene sine. Utvikling og progresjon i småbarnsalder er en balanse mellom å tilegne seg kunnskaper og å lære seg ferdigheter. Barnas forutsetninger, ønsker og behov forandrer seg hele tiden, og barnehagens pedagogikk må følge denne utviklingen. Ingen barn skal kjede seg, og ingen skal møte urealistiske krav. Progresjon er en prosess, og resultater måles ikke. Det er store individuelle forskjeller på når barn når milepæler og når de er klare for ny læring. Progresjon i barnehagen handler om å legge forholdene til rette for at hvert enkelt barn, og barnegruppen, får en jevn utvikling. Det handler om utvikling både for det enkelte barnet og for barnehagen som læringsmiljø.

For oss i Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage er det viktig å motivere, lære og inspirere barna til å få nye erfaringer og ny kunnskap - til å få mestringfølelse og tro på at de kan!

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Å starte i barnehagen er ofte barnets første møte med en overgang som vil ha stor innvirkning på barnets liv. Det er en ny og viktig periode både for barnet selv, og for hele familien. For at barnet skal få en best mulig start i sin nye hverdag legger vi stor vekt på en god tilvenning, og det er viktig med faste og trygge rammer. For å skape trygghet har vi 5 tilvenningsdager, der foreldrene er involverte og tilstede i barnehagen.

Nye foreldre får informasjon om tilvenningen på foreldremøte «for nye foreldre», i juni.

For å bli litt kjent, og for å kunne tilrettelegge for en best mulig oppstart, har vi *oppstartsamtaler* med alle nye foreldre før tilvenningsperioden begynner. Foreldre får tilbud om samtale før barnet begynner i barnehagen.

Overgang innad i barnehagen

Avdelingene samarbeider tett på tvers gjennom hele året, og vi har aldersinndelte/felles aktiviteter og turgrupper gjennom hele året. På denne måten blir barn og voksne godt kjent, og grunnlaget for en god overgang er allerede tilrettelagt. På vårhalvåret er de barna som skal bytte avdeling/gruppe på ekstra besøk. De er med på aktiviteter og måltider sammen med den avdelingen/gruppen de skal begynne i. I sommerukene er avdelingene sammenslått, og barna starter i sin nye avdeling etter sommerferien. Barnet og foreldrene får et velkomstbrev fra sin nye avdeling der det informeres mer om oppstart, og de første dagene.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse eller SFO.

Vi legger til rette for at barna kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, at de gleder seg til å begynne på skolen - og opplever at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

Skolestarterne hos oss heter Naturvennene og er en egen gruppe som er sammen hver dag, med eget opplegg, gjennom hele barnehageåret.

Noen ganger, før skolestart, fyller barnehagen ut et overføringsskjema, i samarbeid med foreldrene og skole. Alle barna svarer på eget spørreskjema «min stemme» før de begynner på skolen. Disse skjemaene leveres til skolen i mars måned det året barnet begynner på skolen. I noen tilfeller avtales det også overføringsmøte mellom den enkelte skole og barnehage.

Det bes alltid om foreldrenes samtykke ved overlevering av denne type informasjon til skolen. Barnehagen holder informasjonsmøte for foreldre til alle skolestarterne hver vår.

Mer informasjon er beskrevet under Naturvennene.

Naturvennene (skolestartergruppen)

Er gruppen for de barna som skal begynne på skolen neste år. Naturvennene er sammen hver dag og har base på avdeling Låven hvor de blir både levert og hentet. De har også sitt eget grupperom hvor som de benytter til til samling, aktiviteter og måltid. Naturvennene er stort sett ute, og har egen base med lavvo, bålpluss og gapahuk i skogen og Fort Rock. Barna på Naturvennene får ved oppstart eget turutstyr (tursekk og drikkeflaske) til å ha med på tur. Blant Naturvennene vektlegges barnas sosiale ferdigheter høyt. Sosial fleksibilitet og omgjengelighet er viktig for at barnet skal mestre overgangen til skolen og leken i friminuttene/SFO. Sosial kompetanse er også viktig i gruppearbeid i skolen, samtidig som den kan forebygge mobbing.

Kjernekomponentene i Naturvennene er: VENNSKAP, FELLESSKAP OG OPPLEVELSER!

Det legges vekt på lekbasert læring gjennom undring og refleksjon. Naturen brukes flittig som lek og forskningsarena.

Fokusområder:

- ♥ Barns medvirkning
- ♥ Språk/begrepstrening
- ♥ Selvstendighetstrening
- ♥ Ridning
- ♥ Naturopplevelser/ Bærekraftig utvikling

Naturvennene skal bl.a. få trening i å se seg selv i en større sammenheng. De skal videreutvikle sin kjennskap til naturen og det vi har rundt oss. For å øke bevisstheten og forståelsen rundt bærekraftig utvikling har de hovedansvar for søppelsorteringen i barnehagen. Hva er søppel? Hva er plast? Hva skjer med glass og metall? Hvorfor er det

viktig å sortere avfall? Hvordan kan vi utnytte ressurser og gjøre det bedre? De siste månedene vårhalvåret er det ekstra fokus på ponni og ridning. Barna øver til ridestevne. Avslutningsvis er Naturvennene rosaruss og har egen overnatting ute i naturen. Ved den årlige sommeravslutningen i juni avslutter Naturvennene med storslått rideoppvisning. Det er pedagogisk leder på avd. Låven, Lilliane Johansen, som er ansvarlig pedagog for Naturvennene.

Ridning

Hos oss starter barna tilnærmingen til ponni, og ridning første året de går i barnehagen. Vi har utarbeidet egne progresjonsplaner for mål, tema og sikkerhet rundt ponniene.

Måltidet i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne vaner. Matvaner etableres tidlig, og måltidene som serveres i barnehagen kan ha stor betydning for barnas helse og utvikling. Vi ønsker at barna skal bli glad i å lage og smake på mat -å bli glad i mat tidlig kan bidra til å bedre folkehelsen. Vi ønsker at barna skal bli kjent med en variasjon av råvarer og hvordan lage mat fra bunnen av, samtidig som barna skal få lære om livssyklus, se sammenhenger og erfare veien fra jord til bord. I tillegg gir aktiv deltagelse i middagslaging mestring og fellesskapsfølelse. Barna må samarbeide og hjelpe hverandre og de får lære om hvor maten kommer fra. Barnehagen er inspirert av fiskesprell, og bruker mye fisk i sine middagsretter. Vi benytter barnehagens drivhus og kjøkkenhage i det pedagogiske arbeidet, og tanken er at barna selv sår, vanner, luker, steller og høster. Vi bruker av egne råvarer direkte i matlagingen, sammen med barna, i barnehagen.

Alle avdelingene deltar i kjøkkenhagen og drivhuset vårt, men det er 2018-modellene-kaningruppen, som har et ekstra ansvar. Denne gruppen har også ansvar for å lage middag hver uke i sin avdeling. Barnehagen følger Helsedirektoratets kostholdsråd.

Et sunt og godt mattilbud, i tråd med nasjonale retningslinjer, er viktig og kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller i barnehagen.

Kapittel 4: Progresjonsplan for fagområdene

Progresjon betyr framskritt. Det du ikke får oppleve eller får til i dag, får du til i morgen eller til neste år.

Rammeplanen har 7 fagområder. Utfra disse fagområdene har Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage fastsatt sin egen progresjonsplan som gir mål for arbeidet med de ulike fagområdene, i forhold til barnas alder og utvikling. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, og flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg, og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Arbeidet vårt vil, så langt det er mulig, tilpasses det enkelte barn og progresjonen skal følge barnet!

Kommunikasjon, språk og tekst

Fagområde:	1 år	2-3 år	4-5 år
Kommunikasjon, språk og tekst. <i>Alle barn skal inkluderes i språkstimulerende aktiviteter.</i>	Sang, rim & regler. Pekebøker. Bevegelsessanger. Tunge og leppeøvelser. Lek med lyder. Snakkepakken, verktøykassen, språksprell, spill og Ipad. Høytlesing/lesegrupper. Kjenne igjen navnet sitt. Si enkle ord. Legge vekt på språk og begrepsinnlæring i det daglige; barna lærer av at voksne setter ord på det som skjer i hverdagen. Gjensidig samhandling. Turtaking.	Øve på fornavn, etternavn, hvor de bor, adresse, telefonnummer. Sang, rim & regler. Sang og regelleker. Høytlesing/lesegrupper. Eventyr/fortellinger med bilder og konkrete. Begrepstrening. Preposisjoner. Forstå, og øve på enkle beskjeder (kan du hente skoene dine? Vil du leke med meg?). Lytte til og gjenkjenne lyder. Dialog over kortere tid. Motta beskjed. Gi uttrykk for følelser. Aktivt bruk av ord og beskrivelse av handling. Vente på tur.	Lekeskriving. Skrivetrening. Blyantgrep. Høytlesing/lesegrupper. Preposisjoner. Adjektiver. Sang/regelleker. Gjenfortelle. Dialog over lengre tid. Lytte til Lytte til fortsettelsesbok (lengre bok med flere kapitler uten bilder). Føre dialog over lengre tid. Kunne motta 2 beskjeder i samme setning. Vite når de har bursdag. Forstå og kunne reflektere over ord og tekst. Lytte til andre. Tekstskaping.

Kropp, bevegelse mat og helse

Fagområde:	1 år	2-3 år	4-5år
<p>Kropp, bevegelse, mat og helse.</p> <p>Alle barn skal inkluderes i fysisk aktivitet, utvikle matglede og få et variert og sunt kosthold i barnehagen.</p> 	<p>Krabbe, gå, gyng, rulle, kaste og klatre. Spise med skje. Holde koppen sin. Trene på å spise skorper. Vaske hender med hjelp fra voksne. Ta og gripe. Kroppsbevissthet; nese-munn-ører-hode-arme- Trille ball. Bevege seg til musikk. Trene på å spise variert mat. Samle egg hos hønene. Tilnærming og sittestilling på ponniryggen m/voksenstøtte.</p>	<p>Hoppe, løpe, hinke Gå i mer ulendt terreng. Tre store perler på snor/store nabbiperler. Puslespill med knotter. Sykle p trehjuls sykkel. Do trening. Sparke ball. Bevegelser til sanger. Kroppsbevissthet: bein-mage-rumpe. Balansere. Klippe. Smøre brødiskive. Vaske hender selv. Kunne gå på do alene, med voksenhjelp til tørking. Av og påkledning. Stupe kråke. Delta aktivt i gårdstell/rengjøring hos smådyra. Vanne og luke, så og høste i kjøkkenhagen/drivhus. Delaktig i matlaging, og kunne Kutte grønnsaker. På-avstigning av ponni. Skritte med ponni uten sal. Sitte fremlengs og baklengs på ponni. Tyde og respektere dyr og menneskers kroppsspråk. God sittestilling og balanse på ponniryggen. Ulike sittestillinger; baklengs, ligge, ut m/hendene, sidelengs, og «jorda rundt».</p>	<p>Disse. Gå lengre turer i ulendt terreng. Sykle på balansesykkel. Respekt for ulikheter, at alle er forskjellige. Respekt for egen og andres kropp og grenser. Bestemme over egen kropp. Beherske av og påkledning. Hoppe tau, parad, strikk. Sangleker og regelleker. Klatring. Tørre å smake på nye matvarer. Kunne nødnummer. Høyre og venstre. Kaste og ta imot ball. Trafikkregler. Spikke med speiderkniv. Medvirke til daglige gjøremål. Gå på do selv når vi er på tur. sale opp, leie og ri på ponni selv. Ri gymkhana ritt.</p>

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområde:	1 år	2-3 år	4-5 år
<p>Kunst, kultur og kreativitet.</p> <p><i>Alle barn skal inkluderes i mangfold av ideer og sanseopplevelser.</i></p> 	<p>Lek i sandkasse. Sang, rim & regler. Musikk, rytme, bevegelse. Utkledningslek. Dramatisering.</p> <p>Rytmeinstrumenter. Tegne. Modelleire. Håndduker. Eventyrfortelling. Male, fingermaling. Bruke sansene.</p>	<p>Trolleig, plastelina. Naturmateriale. Tegne, klippe, lime. Naturmateriale – bruke fantasien. Avtrykk, stoff-farger. Dans. Dramatisere korte eventyr m/enkle replikker. Lage enge rytmeinstrumenter. Lytt til musikk. Fargelære.</p>	<p>Avansert konstruksjonslek. Lytt til ulike musikkgenre. Kunne egne/male konkrete motiv. Våge å stå frem i gruppen. Utstilling av egne arbeid.</p>

Natur, miljø og teknologi

Fagområde:	1 år	2 -3 år	4-5 år:
<p>Natur, miljø og teknologi</p> <p><i>Alle barn skal få gode naturopplevelser, og oppleve den som arena for lek og læring.</i></p> 	<p>Gå på tur. Sykkel tur i barnehagens el-sykkel. Spise ute. Lek med vann, snø, is. Lek med naturmateriale. Ipad som pedagogisk verktøy. Bli kjent med dyra på gården. Bli kjent med dyrelyder. Mate, stelle og gi omsorg til dyra på gården. Få erfaring med å så og høste. Samle egg hos hønene. Være mye ute-erfare all slags vær. Plukke søppel, begynnende erfaring med hva søppel er. Hvile/sove i hengekøye. Begynnende forståelse og respekt for liv, både planter, dyr og insekter.</p>	<p>Samhandling med dyra på gården. Søppelsortering. Turgrupper. Faste turdager til skogen og nærmiljøet.. Mat på gruva. Bålkos. Deltar i stell av ponni; strigling, skrape hovene o.l Aktive i kjøkkenhage og drivhus. Så, vanner, luker og høster. . Høste egne bær, epler, plommer. Prate om ukedager, månedene og årstider Forske på sammenhenger. Få kjennskap til digitale hjelpemidler Kjennskap til msk./dyrenes livssyklus. Plukke søppel. Større forståelse og respekt for liv. Øve på å spikke med kniv.</p>	<p>Undre seg over naturfenomener. Hovedansvar for søppelsorteringen i barnehagen. Leverer glass, pant og gjenglemte klær til gjenvinning og Fretex. Plukke søppel. Bærekraftig utvikling. Pedagogiske spill, se på bilder, søke på internett og undre seg sammen. Barna tar egne bilder. Kjenne navn på noen planter, trær og fugler. Se seg selv i en større sammenheng. Filme og ta bilder selv. Bruke egne råvarer i matlagingen/matlagingsgrupper Rydd i fuglekassene i skogen og lage egne fuglekasser. Respekt for liv som en internalisert verdi. Ha kjennskap til hvordan lage bål. Kan spikke med kniv. Erfaring med knuter og surring. Kan pakke og ta på seg tursekk.</p>

Etikk, religion og filosofi

Fagområde:	1 år	2-3 år	4-5 år
<p>Etikk, religion og filosofi.</p> <p><i>Alle barn skal inkluderes i sosiale relasjoner og lek.</i></p> 	<p>Hilse. Vinke. Undre seg. Lytt. Uttrykke seg. Jule og påsketradisjoner. Gi omsorg til, og være snill med dyra på gården</p>	<p>Være snille mot hverandre. Dele med andre. Turtaking. Spørre om hjelp. Hjelpe andre. Likheter/ulikheter. Oppleve medinnflytelse i barnehagen. Bordskikk. Medvirkning. Positiv konfliktløsning. Tradisjoner i andre religioner. Vilje til å vise omsorg, empati, trøste andre. Stelle med, og gi omsorg til dyra på gården. FN-dagen, prosjekt til inntekt for barnehjemmet Abrac i Brasil.</p>	<p>Likeverd mellom kjønn og kulturer. Utvikle evnen til selv å løse konflikter. Forstå hvorfor vi feirer jul og påske. Omtanke for andre. Tolerere ulikheter. «Folkeskikk». Kunne uttrykke tanker/spørsmål og være nysgjerrig på livet. Undre seg over de store spørsmålene. Barnekonvensjonen.</p>

4.6 Nærmiljø og samfunn

Fagområde:	1 år	2-3 år	4-5 år
<p>Nærmiljø og samfunn.</p> <p><i>Alle barn skal inkluderes i eget nærmiljø og føle tilhørighet.</i></p> 	<p>Felleskapsfølelse. Bli kjent med barnehagens uteområde, andre avdelinger i barnehagen. Nærområdet rundt gården.</p>	<p>Gruppetilhørighet- se hvem som er her i dag og hvem som mangler. Oppleve medvirkning, og at de har påvirkningskraft. Hvor bor barna. Kulturopplevelser. Turer til eks; Skogen, Todnemfjellet, sentrum Sandestranden, Randbergfjellet, Fotballbanen og Biblioteket. Omkringliggende gårder. Andre turmål i nærområdet 17.mai feiring. Trafikktraining på tur. Vi blir kjent med samene, flagget deres og kulturen.</p>	<p>Tur til Vistehåla. Besøke skoler, rådhus. Kommunevåpen. Likestilling/diskriminering.. Ulike familieformer. Bærekraftig utvikling. Hva er et samfunn? Ordfører. Få besøk av ambulanse og/eller brannbil/politibil. Lære om Norge; flagget, hovedstaten, kongefamilien mm. Barnekonvensjonen. Trafikklærer/sikkerhet, vi bruker pedagogiske materiellet «Tarcus og vennen hans» Kortreist mat. Turer i el-sykkel.</p>

Antall, rom og form

Fagområde:	1 år	2-3 år	4-5 år
<p>Antall, rom og form.</p> <p><i>Alle barn skal lekende delta i matematiske begreper.</i></p> 	<p>Telle til tre. Voksne peketeller antall barn i samlingsstunden. Eventyr og ellinger med tall. Bevisst bruke tallbegrep ved eks måltid, stell, på-avkledning. Enkle puslespill. Duplo. Klosser Sortering (riktig leke på riktig plass). Puttekasse.</p>	<p>Telle til ti. Kunne noen preposisjoner (først, sist, bak, foran). Telle på fingrene. Ulik konstruksjonslek. Lego. Bruke flere førmatematiske begreper. Formene; sirkel, kvadrat og trekant. Stille spørsmål.</p>	<p>Telle til 20. Øve å telle til hundre. Baklengstilling. Kjenne igjen tallene 1-10. Koble tallbegrep og antall. Enkle terningspill. Kunne flytte og telle. Spille kort. Sortere. Flere former; hjerte, stjerne, rektangel. Størrelser (stor, liten, mellom). Rekkefølge. Begynnende kjennskap til klokka. Få erfaring med vekt, antall og måling v/ baking og matlaging. Bruke ulike måleredskaper, eks. termometer, målebånd, linjal. Lære om volum/måleenheter; lek med vann og litermål. Resonere.</p>

Kapittel 5: Samarbeid mellom hjem og barnehage

Foreldresamarbeid er lovfestet i barnehageloven §1. Barnehagens viktigste samarbeidspartner er foreldrene. Dette samarbeidet er en av de viktigste faktorene for å gi barna et godt og rikt tilbud i barnehagen. Grunnlaget for et godt samarbeid legges i den daglige kontakten når barna bringes og hentes. Denne kontakten betyr mye for oppbygningen av et fortlørlig forhold mellom hjemmet og barnehagen. Forholdet må bygge på åpenhet og tillit, og foreldrene må føle at de kan ta opp alt som opptar dem i forhold til barnet – selv om dette noen ganger skulle innebære kritikk av barnehagen.

Foreldresamtaler og oppstartsamtaler

I tillegg til den daglige kontakten får foreldrene tilbud om minst 2 foreldresamtaler pr. barnehageår. Vi kaller inn til en samtale om høsten, og det gis tilbud om samtale også på vårhalvåret. Skolestarterne får et fast tilbud om samtale våren før skolestart. Samtalene er fortlørlige, og pedagogisk leder på hver avdeling har ansvaret for gjennomføringen av samtalene. Her vil vi prate om barnets trivsel og utvikling, og ellers det som foreldrene måtte være opptatt av. Ved behov er det selvfølgelig mulig å avtale tid for å snakke med oss også utenfor disse fastsatte samtalene.

Oppstartsamtale:

En samtale som er mellom foreldrene og pedagogisk leder i barnets avdeling, samtalen holdes før oppstart.

Mål: *Bli kjent og gi gode muligheter for å kunne tilrettelegge for en god oppstart og tilrettelagt tilvenning.*

Barnehagelaget (foreldrestøtte)

«Trygge foreldre gir trygge barn».

Det er med store skritt og verdifulle erfaringer vi går inn i det tredje året av et unikt prosjekt i regi av barnehagelaget som tilbyr foreldreveiledning i alle kommunen sine barnehager. Det er et lavterskeltilbud som er i tråd med kommunen sin satsing med tidlig innsats, en modell for å bli bedre til å ivareta barn, unge og foreldre.

Tilbudet gir foreldre mulighet til å ta opp temaer og ting som til tider kan oppleves utfordrende, og som angår rollen som forelder. Vi ønsker å tilby et trygt fellesskap hvor vi sammen kan søke og finne tips, råd og støtte.

Dijana Serdarevic er veilederen vår, og kan kontaktes gjennom pedagogiskleder i avdelingen eller direkte via mailadressen: dijser@randabergbarnehagen.no

Foreldremøte

Er en arena hvor vi orienterer om barnehagens virksomhet og om fremtidige planer. Det er også et sted hvor vi ønsker at foreldre skal komme med innspill og ønsker. Årets foreldremøte holdes tirsdag 30.august 2022, i tidsrommet kl. 17.30 – 19.30. Det er et eget foreldremøte for skolestarterne i februar/mars og for nye foreldre i juni hvert år.

Foreldrerådet

Består av samtlige foreldre/foresatte til barna i barnehagen. Ingen behøver å velges, alle er automatisk med i foreldrerådet i kraft av sin posisjon som foreldre / foresatte. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressen til foreldrene og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnet organ. Utvalget skal være med på å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakten mellom barnehage og lokalsamfunn. SU består, i Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage, av 2 foreldrerepresentanter, 2 ansattes representanter, og 1 representant fra eier. I tillegg sitter daglig leder som utvalgets sekretær. Alle representanter skal ha hver sin vara. Foreldrerepresentantene (1 fra hver avd.) velges for 2 år av gangen på foreldremøte annen hver høst. Ansattes representanter velges for 2 år av gangen på høstens første planleggingsdag.

SU/FAU har i samarbeid med barnehagen, ansvar for disse faste arrangementene:

- Er med på organisering av FN-dagen – 24.oktober.
- Felles arrangement på vinterhalvåret, nytt dette barnehageåret
- Organisere deltakelse og gjennomføring i barnetoget 17.mai.
- Brannvakt ved overnattingen for Naturvennene.

Kapittel 6: Praktiske opplysninger

Måltider

Vi mener at et felles måltid er en opplevelse og en lærings situasjon. Det åpner for samtaler og gode fellesskapsopplevelser. Under måltidet må vi vise hensyn og høflighet når vi sender brødkurven og osten til hverandre. Barna lærer å spørre etter det pålegget de vil ha, og å kunne gi og ta imot beskjeder ol. Barna får også øvelse i motoriske utfordringer, som å lære å smøre brødskiva selv, skjenke melk med mer.

I barnehagen vår ønsker vi at omsorgen for det enkelte barnet i forbindelse med mat og måltider skal komme til uttrykk gjennom:

- ♥ At vi ved bevisste valg bidrar til et sunt og variert kosthold.
- ♥ At vi passer på at hvert enkelt barn spiser ofte nok og får i seg nok mat og drikke.
- ♥ At måltider har en rolig og trygg ramme som oppmuntrer barnet til å spise og til å smake på nye retter.
- ♥ At vi lærer barnet vanlige høflighetsregler.

Vi har smøremåltid til lunsj i barnehagen, og 2 av lunsjmåltidene i uka er et varmt måltid. For dette betaler foreldrene kr. 300,- i matpenger pr. mnd. All drikke (melk, vann, evt. juice) får barna i barnehagen. Videre dekker også matpengene et daglig frukt/grønnsaks måltid på ettermiddagen. Frokost er niste i medbrakte matbokser hjemmefra.

Levering og henting

Barna skal leveres i barnehagen innen kl. 09.30, hvis dette ikke er mulig- ring oss og gi beskjed. Årsaken er at vi starter med aktiviteter eller turer på dette tidspunktet. Det kan være vanskelig for barna å komme inn i aktiviteter dersom de kommer sent i barnehagen. Det er også viktig at personalet får beskjed dersom barnet skal bli hentet av noen andre enn foresatte. Alle barn må være hentet innen kl. 16.30, da stenger barnehagen. Foreldrene har ansvar for å si «ha det» til personalet før de forlater barnehagen. Innkjøring på tunet til gårdeier Tanja er forbudt. Alle må bruke barnehagens P-plass ved henting og levering av barn. Takk, for at dere rygger når dere parkerer.

Bursdagsfeiring i barnehagen

På fødselsdager ønsker vi å gi barnet ekstra oppmerksomhet. Vi henger ut flagg slik at barnet skal føle seg ekstra velkommen. Vi lager bursdagskrone, har bursdagssamling og tenner lys. Noen ganger har vi med en liten koffert med spennende saker oppi til bursdagssamlingen. Det er litt ulikt opplegg i de ulike avdelingene/gruppene basert på barnas alder.

Det ikke anledning til å ta med kake eller annen bursdagsmat hjemmefra til barnas bursdager. Dette vil være likt for alle barna. Vi ønsker å gi barna en opplevelsesbursdag, der barnet er i fokus, og ikke maten vi spiser.

Planleggingsdager

I løpet av barnehageåret er det 5 planleggingsdager for at personalet skal kunne holde seg faglig oppdatert, og få tid til planlegging. Barnehagen stengt disse dagene.

Planleggingsdager 2022 / 2023:

15.august 2022
18.november 2022
2.januar 2023
28.april 2023
19.mai 2023

«Ze-Bra Nytt» – månedlig nyhetsbrev

Avdelingene forteller kort om perioden som har vært og om den antatte veien videre. Nyhetsbrevet er ment til å være et informasjonsskriv til foreldre/foresatte, og blir lagt ut i starten på hver måned i eBarnehage.

- Oversikt over hva som skal foregå i barnehagen den kommende måneden.
- Fødselsdager.
- Opplysninger om spesielle begivenheter og viktige datoer.
- Informasjon om prosjektarbeid.
- Hms-informasjon
- Generell informasjon til foreldrene.
- Tilbakeblikk på måneden som var.

EBarnehage – dokumentasjon

EBarnehage er en nettbasert informasjonsportal som gjør at foreldre og barnehagen kan kommunisere elektronisk. Vi ønsker at foreldre sjekker eBarnehage minimum ukentlig, da hoveddelen av viktig informasjon kun gis her. Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage ønsker å være en miljøvennlig og mest mulig papirløs barnehage. Det er også her vi deler bilder med dere foreldre. Dagsloggen inneholder generell informasjon, men dere kan selvfølgelig alltid henvende dere til personalet i barnehagen for mer muntlig, utfyllende informasjon om det enkelte barn el. Dersom dere ønsker bilder fra eBarnehage er det mulig å laste disse ned til egen pc. Det kan være lurt å laste ned bilder med jevne mellomrom, i en månedlig frekvens, da vi sletter bilder underveis. Barnets profil, og tilgang, slettes når barnet slutter i barnehagen.

Vi vil i det daglige – sammen med barna – i så stor grad som mulig, dokumentere med bilder og tekst hva vi gjør i barnehagen. Mye av denne dokumentasjonen kommer som dagrapport i loggen i eBarnehage.

Kapittel 7: Barnehagens vurderingsarbeid

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes (Rammeplanen). Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlag for barnehagen som lærende organisasjon.

Ze-Bra Steindal Gårdsbarnehage har kvalitet i planleggingsarbeidet som skal utføres i barnehagen. Det sikrer god faglig forankring for alt arbeidet vi gjør.

Alle planer har en sammenheng med hverandre. Rammeplan, årsplan, implementeringsplan for barnehagens utviklingsarbeid, pedagogisk-årshjul, hms-årshjul, månedsplaner, progresjonsplaner og avdelingsplaner mm.

HVA	HVORDAN	ANSVAR	NÅR:
Barna <ul style="list-style-type: none"> • Sikkerhet • Trivsel • Måloppnåelse <p>(Måloppnåelse i hht. Barnehageloven, Rammeplan og årsplan).</p>	Jevnlig observasjon av barnegruppen, og det enkelte barn. Barnemøter / samtaler med barna /Barneintervju/ fargekode kartlegging. Foreldresamtaler. HMS arbeid og Internkontroll Resultatvurdering i barnehagens ukentlige og månedlige møter.	Personalet på avdelingene. Personalet på Avdelingene. Pedagogisk leder. Daglig leder/ verneombud/ ped.leder. Pedagogisk leder og Daglig leder.	Trivsel: Daglig. Sikkerhet: Jfr. rutiner for internkontroll. Måloppnåelse: Avdelingsmøter/ Kvartalsrapporter . Ukentlig på Ledermøter, månedlige hms møter og personalmøter. Statusmøter for oppfølging av enkeltbarn.
Foreldrene <ul style="list-style-type: none"> • Trygghet • Brukervennlighet • Service 	Jevnlig ved daglig tett kontakt med foreldrene i hente -og bringesituasjonen. EBarnehage Gjennom FAU og SU Brukerundersøkelse.	Personalet på Avdelingene.	Månedlig på avdelingsmøter. Kontinuerlig på ledermøter Annet hvert år.

<p>Personalet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trivsel • Godt arbeidsmiljø • Faglig utvikling • HMS / sikkerhet 	<p>Daglig, tett kontakt. Sosialt fellesskap også utenom jobb. Sosial komite og sosialkasse. Åpenhet og respekt.</p> <p>Mulighet for egenutvikling, både kurs og videreutdanning.</p> <p>Personalmøter, avdelingsmøter og ledermøter. Arbeidsmiljøundersøkelse. Planleggingsdager. Medarbeidersamtaler. Medbestemmelsesmøte. Vernerunder.</p>	<p>Daglig leder. Alle. Sosiale-komiteen</p> <p>Alle</p> <p>Daglig leder</p> <p>Alle</p> <p>Daglig leder</p>	<p>Daglig Jevne drypp. Alltid.</p> <p>Rullering, jevnlig.</p> <p>Jfr. egen møteplan.</p> <p>Jfr. egen møteplan.</p>
---	---	--	--

